

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Jnfirmus non agens penitentiam potest tame[n] a deo saluari [et] hoc si
debitam habuerit contrit[i]onem

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Haymudi.

Fercio notādū. autor: dī in līra de pñia debiliti. et paupēr. q̄ sp̄de
tent pñicere p̄ pccis eoz in q̄stū valēt. sed talis. pñia debiliti est multū in
firma et in secura et nullo mō est firma. nā dī specularor de infirmis. q̄ non
pt explorare pñiam nō dico q̄ talis dānat. nec dico q̄ liberatur. Quasi dices
ret. si deus vult pt ei exhibere misericordiā et grām suā. et ideo si q̄s velit ce
securis ille peniteat ad tantū q̄stum peccauit.

FQuarto nota. līra dī q̄ nullus dī peccare ppter spem venie. sic q̄ yes
lit peccare et pñiam agere. Rōnē assignat doctores. q̄ qñ alijs peccat p̄
pter spem venie. tūc illud q̄d est pcessum ad salutē cedit in p̄ditōem. et illud
q̄d institutū est ppter bonū vertitur ad malū.

FQuinto notādū. q̄ hō dī p̄fiteri p̄ pñessionē oris et p̄ tritioem cordis
et satis factōem opis. Tūc triplicia s̄t̄ opa. qdā s̄t̄ opa satis factoria tñm. et
s̄t̄ illa q̄ fuit in purgatorio. et talia delent p̄tā pñissa. Alia s̄t̄ opa satis
factoria et meritoria. sicut s̄t̄ ista opa q̄ exercemus in hac vita. Alia s̄t̄ opa
q̄ nec s̄t̄ satis factoria nec meritoria. vt s̄t̄ opa dānatoꝝ. q̄ dānatio nō la
tissimū p̄ delictis. nec etiā meret aliquid. q̄ in pñti vita est r̄ps gr̄e. r̄ps mi
sericordie. r̄pus merēdi. et r̄pus satis faciendi. Et ḡ q̄ in hac vita nō pe
nitit. in purgatorio penitebit. et si est dānatus nūq̄ penitebit.

FSexto nota. virū pñia serotina erit̄ p̄sit et sit meritoria. Et arguit̄ q̄
nā ois pñia meritoria dī esse voluntaria. s̄t̄ pñia serotina nō est volunta
ria. ḡ t̄. Mator. pbatur. q̄ nullus coacted̄ penitere. Sed minor. pbatur.
q̄ in pñia serotina siue sera p̄tā dimitit̄ hoīem et hō nō ea. ḡ seq̄tur q̄ pe
nitēria serotina nō sit meritoria. In oppositū arguit̄ q̄ sit meritoria auto
ritate Ezechiel dic̄tis in psona xp̄i. in qñiq̄ hora pectator. ingemuerit p
pccis suis. oīm p̄tōꝝ suor̄ ampliꝝ nō recordab̄t̄ dñs. Oro q̄ nota q̄
pñia serotina multū enī difficilis siue in secura ppter duo. Primo ex parte
hoīis. q̄ tūc hō puniꝝ multis tribulatōib⁹ et dolorib⁹ ppter q̄d suffocat̄ oīs
p̄ tritio q̄ dī fieri. p̄ pccis. Nā videm̄ exēplū q̄ si hō patit̄ in uno membro
vt in oculis vel in dērib⁹. tūc p̄tē nūmio dolore nō pt̄ q̄c̄q̄ agere. qd̄ ḡ erit
qñ dolet in oīb⁹ simul. Secō pñia serotina est difficilis ex pte finis. q̄ hō
pter illū finē dī penitere vt velit satis facere. p̄ illo q̄ suā creatorē vñq̄
offendit. q̄ in hac satis factōe nec pt̄ acq̄rere grām nec amōrē dei. sed h̄ nō
pt̄ facere in pñia sera. q̄ ista pñia est magis ex timore q̄ amore. Et illi qui
sero penitēt̄ assimilant̄ nauigatib⁹ qui timet̄ se submergi cū rebo et bonis.
ne ergo simul submergat̄ p̄jiciunt̄ aliquas res de nauī vt ipsa nauis le
uius transeat. et hoc nō faciunt̄ ex amore. sed ex nūmio timore. Sicut etiā in
opposito est cū omnib⁹ hominib⁹ qui sero penitēt̄. nam si nō esset pena eten
na quā omnes timemus. nūq̄ forsan peniteremus. Et ergo dī beat⁹ Au
gustinus. penitēntia sera raro est vera. Sed diceret̄ alijs. q̄uo m̄ est de
latrone qui pendebat in cruce et penitebat eum penitēntia sera. et saluat⁹
est. Dic̄tib⁹ q̄ hoc fuit ex spēali gratia et p̄uilegio. sc̄z q̄ fuit saluat⁹ factus
q̄ et ipse p̄sene fuit qui ipm̄ saluare et curare potuit. Ad rōnē in oppo
sitū est dicendū. q̄ p̄tā possunt dimittere hominē quo ad actū extēnōres
sic q̄ nō pt̄ ea amplius exercere. sed ipse dimitit̄ acta quo ad displicēntiā
interiorē. sic q̄ peccata displicēnt ei in corde. sic q̄ talia amplius facere
abhorret. Et sic finaliter dī. q̄uis alij penitēntia serotina est vera. m̄ hoc.